

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Themis Dea, Sev De Lege Divina; Stephani Pighii
Campensis**

Pighius, Stephanus Vinandus

Antverpiae, 1568

Stephanvs Pighivs Nicolao Florentio Svo S. D.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12935

STEPHANVS PIGHIVS

NICOLAO FLORENTIO

SVO S. D.

ACCEPI tuam epistolam mi Florenti tertio Kal. Ianuarias, quæ profecto gratissima mihi fuit, quod meis tandem precibus locum feceris, atq; ea demonstraueris, quæ fortasse offendere lectorem in nostra Themide possent. Atqui vellem appulisset aliquanto maturius tua epistola, potuissem tum profecto vel paucis verbis tuis scrupulis, ad argumentum quippe nostrum non pertinentibus, occurrere. Sed cum iam Themin ferè Plantinus typographus absoluisset, vt noua strenæ argumentum noui huius anni initio in lucem prodiret, nihil in eadem mutare tum facultas fuit. Quapropter nostra fretus amicitia, epistolam hanc tuam cum mea responsione Themidi adiuicere non dubitavi, vt lector quiuis intelligat consilium in hac re meum, quod te ex ipsa Themide non percepisse video, ne deinde quis alius in eundem fortè lapidem offedere pedem posset. Iam verò si præter tuam expectationem hoc facio, per amicitia sacra te rogo, ne aegrè feras, sed sorti potius quàm mea temeritati imputes, qua factum vt tua serius ad me peruenerit epistola, quàm vt potuerim in ipso opere has offensusculas summouere. Sed vt ad rem transgrediar, nouisti mi Florenti in dialogis omnibus duo imprimis esse quàm diligentissimè obseruanda, decorum videlicet atque imitationem: decorum quidem, vt habeamus rationem argumenti, temporis, loci atque personarum: imitationem verò, vt ita instituamus sermonem stylo vulgari, remisso ac simplici, vt non studio confictus, non longè accersitus, sed fortuitus & verus appareat, vt in eo etiam reluceat, quantum fieri poterit, personarum quas inducimus, non solum eruditio, ingenium, atque eloquentia, verum etiam modus loquendi aliquando ab ipsis vsitatus. Quod

M. Tullium in dialogis suis frequenter fecisse animaduertimus, ut de claris oratoribus disputans M. Bruti formulas cum eum inducit loquentem, saepe imitatur, quamuis dictionem ipsius non probaret, atque is Ciceroni, ut Tacitus ait, videretur ociosus atque disunctus. loca quadam annotauit Corradus, in quibus a suo dicendi genere Tullius eam ob causam discessisse videtur. Itaque & nos Morillonum nostrum, cum quo Romae tum familiarissime viximus, & iocos eius vique imitari cum in illa disputationis praefatione, tum in fine voluimus, qui cum opiniones suas dissimulare vellet, plerunque dicere solebat, se non meminisse; & cum accusarem aliquoties eius illam ὑποκριτικὴν non ignarus ipsum fingere, dissimulabat amplius, humanum esse dicens, non meminisse mox omnium quae olim vel audiuius vel legimus; temerarij vero, velle scire confestim vniuersa. et haec plerunque, cum vel alios audire vellet, vel de aliis rebus differere. Sic Augustinum quoque fingo dissimulare & se non meminisse dicere, ut Morillonum audiret differentem, non secus ac Socratem Plato quam frequentissime εἰρηονεύοντα inducit, dubitantem quippe, interrogantem, ac omnium ferè ignarum, ut aliorum errores expiscaretur, ac deinde per inductiones suas exagigaret, & refelleret. Augustinum vero tunc temporis etiam in sublimiori gradu positum nobiscum velut parens in arenam descendere nolimus, ut decorum seruaremus; quamuis pro multifaria eius eruditione & antiquitatis peritia, vel primas eius disputationis obtinere debuisset. Excusatur igitur occupationes forenses ipse, velut per has abstraheretur ab amoenioribus hisce studiis, & excusatur etiam a Cardinale postea, ne in secundo vel tercio dialogo, quos adhuc ad legis diuinae argumentum desiderari fatemur, onus praecipuum disputationis subeat, licet pro ingenij sui fecunditate, felicitateque quamlibet multis occupationibus sufficere possit: Cardinalem enim & Augustinum tanquam iudices

dices vel censores huic nostro dialogo adiunximus, qui que
nihil aliud quam aliquando dicentes extimulent, iisue fri-
gidam (quod aiunt) suffundant. De Venere & Gratiis au-
tem, quas εἰσοδομοφόρος appellat Orpheus, studio omnia
preterimus in illa transitione ad scopum nostrum, vulgo re-
ceptam de Venere & Gratiis opinionem vix attingentes:
nam qua de harum dearum natura, cultu, diuersisq; formis
varie Pausanias aliq; veteres memoria prodiderunt, tertio
dialogo reseruamus, in quo de pulchro legis diuinae acturi, &
Veneris Gratiarumque historiam diligentius examinaturi
sumus. Ea que de causa Morillonum & Augustinum fingo
non meminisse de Venere & Gratiis, idq; aperto potius me-
dacio quam occulta dissimulatione, vt eo citius intelligat le-
ctor hanc historiam alio loco reseruari. Atqui nihil metuo,
quin vterq; apud doctos omnes vel κατὰ πρόληψιν excuse-
tur facile ab ignorantia culpa: quando huius praeclara ope-
ra iam dudum in lucem edita abunde testentur summam
doctrinam multifariamq; omnigenam antiquitatis peritiam;
illius autem ingenium, memoriam, ac dotes variamque eru-
ditionem ipse in praefatione ad Cardinalem nostrum, quia
eius nulla in publico adhuc extare scripta existimem, satis
declarem. Nec denique his memoria lapsus, nisi ficticium,
impingi posse existimo. Non enim is videtur, vel Erasmo
teste, memoria lapsus esse, qui negat se meminisse, alioquin
nemo non labitur memoria, quando nullus est, quin quaedam
non meminerit: verum qui per obliuionem aliud scribit &
asseuerat, quam res habet, is demum labitur memoria, &
negligentiae accusari poterit. Habes consilij mei rationem, &
iuuat apud te mi Florenti causam dicere, velut aequum &
amicum iudicem, cuius candor eximius mihi probe cognitus
est: sed cum me laudibus immodicis oneras, quas agnoscere
non possum, quando me meo metior pede, profecto pudorem
mihi insignem incutis, ad quas nihil habeo, quod respondeam,
nisi

nisi te amantissime de me errare, atq; affectionis nimio studio
prorsus cacutire. Non enim vsque adeo me vexat philantia
illa tētigo quin sentiam meam imbecillitatem, & vix quic-
quam doctis auribus, nedum immortalitate dignum à me
prouenire posse. Vale.

ERRATA.

Pag. 3. lin. 14. & votis. 5. 3. est. 20. 2. Quirinali. 21. vlt.
atrinensibus. 44. 2. oðev. 60. 3. qui. 67. 4. ex. 90. 8. Ione. 93. 20.
animæ. 96. 12. θεοειδής. 97. 12. Maffæum. 121. 17. καρω οτρεϊση
140. 2. Probi. 147. 14. Spartam. 169. vlt. tua vi. 204. 8. sus-
cipiuntur. 207. 1. apuam.